

بخشنامه به: روسای استان‌ها، واحدها، مراکز آموزشی و معاونت آموزش‌های عمومی و مهارتی دانشگاه آزاد اسلامی

موضوع: دفاع از رساله دکترای تخصصی دانشگاه آزاد اسلامی

به منظور ارتقای اثربخش دستاوردهای علمی دانشگاه در ارزیابی نهایی رساله دانشجویان دکترای تخصصی غیرپزشکی، این بخشنامه به شرح ذیل ابلاغ و برای کلیه دانشجویان مقطع دکترای تخصصی لازم‌الاجرا بوده و تمامی بندهای مغایر مندرج در آیین‌نامه‌ها، بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های قبلی ملغی می‌شود.

ماده ۱: پیش دفاع (تأیید کفایت دستاوردهای علمی رساله دکترای تخصصی)

۱-۱- جلسه پیش دفاع به صورت متمرکز با حضور هیأت تخصصی، دانشجو، استاد(ان) راهنما و یک نفر داور برگزار می‌شود.

۱-۲- با پیشنهاد استاد(ان) راهنما و مشاور مبنی بر داشتن کفایت علمی رساله و تأیید آن در شورای تحصیلات تکمیلی واحد دانشگاهی و اخذ شرایط مربوط به پیش دفاع مطابق مفاد ماده ۳، دانشجو ملزم است در حضور هیأت تخصصی از کفایت دستاورد علمی خود دفاع نماید. سپس استاد راهنما از کفایت دستاوردهای علمی رساله دفاع و داور به نقد آن می‌پردازد. از این زمان دانشجو یا استاد راهنما می‌تواند به نقد صورت گرفته پاسخ دهد. در نهایت پس از رأی‌گیری مخفی در هیأت تخصصی، نتیجه (به صورت کفایت ندارد/دارد: با اصلاحات جزئی) به دانشجو اعلام می‌شود.

۱-۳- برای تشکیل جلسه پیش دفاع لازم است مستندات ذیل در سامانه متمرکز ارزیابی کفایت دستاورد علمی رساله بارگذاری شود:

- نامه استاد(ان) راهنما

- تأییدیه شورای تحصیلات تکمیلی واحد

- درخواست دانشجو

- نمره آزمون جامع

- نمره آزمون EPT

- گواهی دستاورد علمی مطابق جدول ماده ۳

۱-۴- در صورت انجام پیش دفاع موفق (با تأیید کفایت دارد با حداکثر اصلاحات جزئی) دانشجو از ظرفیت استاد(ان) راهنما و مشاور خارج می‌گردد.

تبصره ۱- در صورتی که دانشجو در پیش دفاع مردود شود یکبار دیگر می‌تواند در پیش دفاع (حداقل سه ماه بعد) شرکت نماید.

تبصره ۲- دانشجویی که برای بار دوم در پیش دفاع مردود می‌شود فقط برای یکبار دیگر می‌تواند با اخذ مجوز از معاونت‌های موضوعی در سازمان مرکزی در پیش دفاع (حداقل سه ماه بعد) شرکت نماید و در صورت مردودی از دانشگاه اخراج می‌گردد.

تبصره ۳- دانشجویانی که در پیش دفاع قبول می‌شوند در نیمسال‌های بعد از پیش دفاع ملزم به ثبت نام (با عنوان آمادگی دفاع) بوده و حداکثر برای دو نیمسال تحصیلی (در صورت درخواست استاد(ان) راهنما و تأیید شورای پژوهشی و فناوری واحد دانشگاهی یک نیم سال دیگر، در مجموع سه نیمسال) از پرداخت شهریه معاف می‌شوند. بدیهی است در صورت عدم احراز شرایط دفاع نهایی، دانشجو باید در نیمسال‌های بعدی (تا سقف سنوات مجاز) نسبت به ثبت نام و پرداخت شهریه اقدام نماید.

تبصره ۴- دانشجو تا زمانی که در پیش دفاع قبول نشده است ملزم به پرداخت شهریه نیمسال‌های تحصیلی می‌باشد.

تبصره ۵- دانشجویانی که تا تاریخ ۹۹/۰۱/۳۱ دفاع آن‌ها به تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده / شورای پژوهش و فناوری واحد رسیده است می‌توانند طبق بخشنامه‌های شماره ۷۳/۳۵۲۶۸۱ مورخ ۹۲/۱۰/۲۲ و ۳۰/۵۲۱۹۳ مورخ ۹۶/۰۸/۲۴ نسبت به دفاع اقدام نمایند.

ماده ۲: دفاع

دانشجو در صورت داشتن شرایط دفاع مطابق با مفاد ماده ۳، می‌تواند در حضور هیأت داوران شامل استاد(ان) راهنما و مشاور، داوران داخلی و خارجی، مدیر گروه و استاد ناظر از رساله خود دفاع نماید. نتیجه دفاع پس از مشخص شدن درجه توصیفی رساله به دانشجو اعلام می‌گردد.

ماده ۳: شرایط کفایت دستاوردهای علمی جهت پیش دفاع و دفاع

ارزشیابی کفایت دستاوردهای علمی پیش دفاع	مستندات علمی مستخرج از رساله در معاونت، علوم، مهندسی و کشاورزی	مستندات علمی مستخرج از رساله در معاونت علوم انسانی و هنر	
الف) کفایت ندارد □ ب) کفایت دارد □ بدون اصلاحات □ با اصلاحات جزئی □	پذیرش / چاپ یک مقاله در نشریه‌های علمی معتبر بین‌المللی نمایه شده در پایگاه JCR یا برتبه‌بندی Q ₂ و بالاتر در SJR	پذیرش / چاپ یک مقاله پژوهشی در نشریه‌های علمی معتبر داخلی یا بالاتر	پیش دفاع (احراز حداقل یکی از موارد)
	ثبت پتنت بین‌المللی یا ملی با تأیید پژوهشگاه و شبکه آزمایشگاهی		
	تولید محصول دانش‌بنیان منجر به تجاری‌سازی با تأیید معاونت تحقیقات، فناوری و نوآوری دانشگاه		
	کرسی‌های تخصصی (نوآوری- نظریه‌پردازی) اثر بدیع هنری نوآورانه		
ارزشیابی درجه توصیفی رساله (بر اساس جداول ۱ و ۲ فرم شماره ۳) **	امتیاز پژوهشی کسب شده	مستندات لازم جهت دفاع نهایی	دفاع
خوب	۵	گواهی کفایت دستاورد علمی در پیش دفاع + چاپ مقاله پذیرش شده پیش دفاع (یا احراز یکی از شرایط دیگر پیش دفاع) + کسب حداقل ۵ امتیاز پژوهشی* (بر اساس جدول ۲ فرم شماره ۳)	
تا بسیار خوب	بالاتر از ۵ تا ۷		
تا عالی	بالاتر از ۷		
* چاپ حداقل یک مقاله پژوهشی در نشریه‌های دارای رتبه دانشگاه آزاد اسلامی یا وزارتین برای کسب حداقل ۵ امتیاز پژوهشی جهت انجام دفاع الزامی است.			
** دانشجو چنانچه در جلسه دفاع از دستاوردهای علمی شامل کیفیت ارائه، محتوای نوشتاری و علمی رساله مطابق جدول ۱ فرم شماره ۳ نمره کمتر از ۱۶ کسب نماید درجه رساله غیرقابل قبول بوده و دانشجو ملزم به انجام دفاع مجدد (حداقل پس از گذشت شش ماه) می‌باشد.			

۳-۱- منظور از نشریه علمی، نشریه‌ای است که طبق آیین‌نامه جدید نشریه‌های علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به شماره ۱۱/۲۵۶۸۵ مورخ ۹۸/۰۲/۰۹ ابلاغ شده است. بدیهی است تا زمان تبدیل وضعیت نشریه‌های دانشگاه آزاد اسلامی و انطباق آن با شرایط مندرج در آیین‌نامه مذکور چاپ مقالات پژوهشی مستخرج از رساله‌های دکترای تخصصی فقط در آن دسته از نشریه‌های دانشگاه آزاد اسلامی که در حال حاضر دارای رتبه علمی - پژوهشی از وزارتین می‌باشند قابل قبول است.

۳-۲- گواهی پذیرش یا مقاله چاپ شده لازم است توسط استاد(ان) راهنما تأیید شده و مسئولیت صحت گواهی پذیرش بر عهده ایشان می‌باشد.

ماده ۴: شرایط پرداخت حق الزحمه استاد(ان) راهنما و مشاور

۴-۱- ۵۰٪ حق الزحمه پس از پیش دفاع موفق به استاد(ان) راهنما و مشاور پرداخت می‌گردد.

۴-۲- ۷۵٪ حق الزحمه پس از دفاع موفق به استاد(ان) راهنما و مشاور پرداخت می‌گردد.

۴-۳- ۱۰۰٪ حق الزحمه در صورت اخذ رساله در چارچوب طرح پایش به استاد(ان) راهنما و مشاور پرداخت می‌گردد.

این بخشنامه مشتمل بر ۴ ماده و ۵ تبصره و ۵ فرم پیوست بوده و از تاریخ ۹۹/۲/۰۱ لازم الاجرا می‌باشد.

محمد مهدی طهرانچی